B E I S A R N (Berner Jørgensen)
av Sverre Røvig.

Det vare bare en gang jeg så beisarn.[1] Det var sommeren 1913. Han var ansatt hos amerikanerne i Advent Bay som besetning ombord i en gammel dampbåt som leilighetsvis gikk mellem Advent Bay og Green Harbour.

Beisarn var 6 fot lang, en meget tynn, asketisk utseende herre. Da jeg så ham, var han selvfølgelig meget svart som seg hør og bør en kombinert kullemper, fyrbøter og maskinist. Skitten er basillefri på Spitsbergen, så det er ikke noget videre påkrevet å vaske sig.

Jeg hadde allerede hørt om Beisarn. Han var en hårdfør og rådsnar mann.

Under en overvintring døde såvidt jeg husker 3 mann. Selv annen kom Beisarn hjem med fartøi og fangst. Han hadde spikret selskinn på fartøibunnen, da fartøiet var meget lekk. Det var en bedrift at han overhodet kom hjem.

Det blev sagt i retten at han ikke hadde hatt nok proviant med på turen, og at han derfor hadde sin del av ansvaret for dem som døde. Til dette svarte Beisarn: Kan en mand ikke leve av landets produkter, så kan han bare legge seg ned og døie.

Det var ikke noget prat Beisarn kom med. Folk av hans kaliber dør ikke av mangel på medbragt mat.

Som sagt, Beisarn hadde jobben på den gamle dampbåten til Longyear, og var på vei til Green Harbour. Beisarn stod på broen, Været var fint. Veien var lang.- Av og til surret han fast rattet, mens han var nede og fyrte under kjelen og smurte under maskinen, men så bar det opp igjen for å passe styringen. Det var en stille fin dag, men så kom et smell fra maskinrummet, og damp strømmet ut med en fresende lyd. Lyden var ilter, men blev ikke værre, den blev bedre. Trykket falt, men båten gikk. Det var bare såvidt propellen gikk rundt. Han fyrte og fyrte. Det gikk smått, men det gikk. Rett som en stake stod han tilrors da båten passerte pynten ved radiostasjonen i Green Harbour, hvor jeg stod og glodde på båten og mannen som seg forbi med 1 knop fart. Han fortrakk ikke en mine, snudde ikke på hodet, bare styrte mot ankerplassen, så ringte han stopp i maskintelegrafen, forsvant selv stille ned i maskinrummet, svarte i maskintelegrafen og stoppet maskinen.

Så kommer han op. Idet han passerer broen, kommanderer han: "La falle ankeret". Han går forut og repeterer ordren: "La falle ankeret!" Dermed lar han ankeret gå.

Det var orden og disiplin der ombord.

Sammen med maskinisten på radiostasjonen fikk han reparert skaden og for tilbake til Advent Bay efter omtrent et døgn.

---

1) Beisarn er - som bekjent - udødeliggjort i Lars Hansens og Karl Holters "Ishavsfolk". Beisarn ligger ikke begravet på Svalbard som en av våre aviser fortalte engang med avbildning av hans grav der oppe etc.

Skudsmaalsedel

Peder Pedersen har været med mig fra 14de August 1901 til 1903 nor han overvintrede i to aar paa denne tur udviste han sig som dygtig fangstmand og skytter arbeidsom og villig han var god ogsaa kan anbefale ham til den som maatte tilbringe sine fremtidige forretninger

Tromsø 26de-11-1903

Benner Jørgensen Karlsen
fører af fangstskuten Elna Kristine

Kopi av attest
som "Beisaren"
har skrevet etter
overvintringen 1901-03.
Jakten "Eline Kristine" var båten
de kom hjem med.

Fått av: Peder Å. Pedersen,
Marienlyst v. 1.
Trondheim
(sønn av attestmottageren)